

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Державна установа «Інститут еволюційної екології
Національної академії наук України»**

**ПОЛОЖЕННЯ
про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників
Державної установи «Інститут еволюційної екології
Національної академії наук України»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державної установи
«Інститут еволюційної екології
Національної академії наук України»
Протокол № 05 від 30 серпня 2022 р.
Набуває чинності з «01» вересня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. директора

ДУ «Інститут еволюційної
екології НАН України»

Василь БУДЖАК

« 30 » серпня 2022 р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Державної установи «Інститут еволюційної екології Національної академії наук України» (надалі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Постанови КМУ від 21.08.2019 р. № 800 «Про порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників»

1.2. Це Положення визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Державної установи «Інститут еволюційної екології Національної академії наук України» (далі – Інститут), включаючи механізм оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації.

1.3. Науково-педагогічні працівники Інституту зобов'язані:

- постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність та наукову кваліфікацію;
- пройти підвищення кваліфікації, стажування не рідше як один раз на п'ять років;
- своєчасно готувати та подавати на затвердження необхідні для

підвищення кваліфікації та стажування документи;

- своєчасно звітуватися про підсумки підвищення кваліфікації (стажування);
- використовувати результати підвищення кваліфікації та стажування в освітній і науковій діяльності.

1.4. Метою підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

1.5. Завданнями підвищення кваліфікації працівників є:

- засвоєння інноваційних технологій, форм, методів та засобів навчання; набуття досвіду формування змісту навчання з урахуванням потреб ринку праці за професійним спрямуванням;
- вивчення новітніх педагогічних методик, сучасних виробничих технологічних процесів, прогресивних методів управління, досягнень науки і техніки, перспектив їх розвитку та впровадження в освітній процес;
- застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних та інформаційно-комунікативних технологій навчання;
- розвиток інноваційного мислення, творчої ініціативи, реалізація принципів неперервності освіти.

1.6. Науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

1.7. Фінансування витрат, пов'язаних з підвищенням кваліфікації та стажуванням НПП, здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством України, а також за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

1.8. Підвищення кваліфікації НПП є обов'язковою умовою обрання за конкурсом на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Інституту чи укладання трудового договору.

2. Форми, види та обсяг підвищення кваліфікації

2.1. Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

2.2. Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації;
- участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

2.3. НПП самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації.

2.4. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників установлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою.

2.5. Підвищення кваліфікації НПП здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації Інституту. Науково-педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти на відповідний рік.

3. Суб'єкти надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації

3.1. Суб'єктом надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі – суб'єкт підвищення кваліфікації) може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації НПП.

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи НПП, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

3.2. Науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

3.3. Програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її розробника (розробників), найменування, мету, напрям, зміст, обсяг(тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, форму (форми) підвищення кваліфікації, перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо).

3.4. Програма також може містити інформацію про:

розподіл годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольна робота тощо);

особу (осіб), які виконують програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, педагогічне/вчене звання, місце та/або досвід роботи тощо);

строки виконання програми;

місце виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації та/або за місцезнаходженням замовника тощо), очікувані результати навчання;

вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання освітньої послуги;

графік освітнього процесу;

мінімальну та максимальну кількість осіб в групі;

академічні, професійні можливості за результатами опанування програми;

можливість надання подальшої підтримки чи супроводу;

додаткові послуги (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з інвалідністю тощо);

документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

3.5. Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахування самостійної (позааудиторної) роботи.

3.6. Суб'єкти підвищення кваліфікації можуть розробляти програми підвищення кваліфікації на основі типових програм підвищення кваліфікації, що затверджуються МОН.

3.7. Суб'єкти підвищення кваліфікації забезпечують відкритість і доступність інформації про кожну програму підвищення кваліфікації шляхом її оприлюднення на своїх веб-сайтах.

4. Стажування та інші види підвищення кваліфікації НПП

4.1. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

4.2. Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування науково-педагогічним працівником.

4.3. Між закладом освіти, працівник (працівники) якого проходить (проходять) стажування, та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох працівників. У такому випадку індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору.

За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (дodatка до угоди).

4.4. Стажування НПП може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах.

4.5. Стажування НПП може здійснюватися в закладі освіти за місцем роботи працівника, іншому закладі освіти або науковій установі. Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових

працівників.

Стажування науково-педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію (далі — керівник стажування).

4.6. Оплата праці керівника стажування у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

4.7. Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

4.8. За результатами проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

4.9. Перелік виданих документів про підвищення кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті суб'єкта підвищення кваліфікації протягом 15 календарних днів після їх видачі та містить таку інформацію:

- прізвище та ініціали (ініціал імені) науково-педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації;
- форму, вид, тему (напрямок, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС;
- дату видачі та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації.

У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:

- повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації науково-педагогічним працівникам (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб – підприємців);
- тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;
- прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) особи, яка підвищила

кваліфікацію;

- опис досягнутих результатів навчання;
- дата видачі та обліковий запис документа;
- найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали (ініціал імені) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

4.10. Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації – нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом, та потребують визнання Вченою радою Інституту.

5. Порядок проведення підвищення кваліфікації КНУБА

5.1. Вчена рада Інституту самостійно визначає організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які працюють в Інституті за основним місцем роботи.

5.2. НПП Інституту можуть підвищувати свою кваліфікацію в закладі освіти, в якому вони працюють.

Результати підвищення кваліфікації не потребують визнання Вченою радою Інституту.

5.3. Обсяг підвищення кваліфікації НПП протягом п'яти років не може бути меншим ніж 6 (шість) кредитів ЄКТС.

5.4. Директор, заступник директора, керівник, заступник керівника відділу чи іншого структурного підрозділу, завідувач аспірантури, докторантури, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи. Обсяги такого підвищення кваліфікації визначаються Вченою радою Інституту.

6. Визнання результатів підвищення кваліфікації

6.1. Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження. Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням Вченої ради Інституту.

Порядок визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників встановлюється Вченою радою Інституту.

6.2. НПП протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до Вченої ради клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про проходження підвищення кваліфікації.

У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті закладу освіти та/або в електронному портфоліо науково-педагогічного працівника (у разі наявності). Форму звіту визначає Інститут.

6.3. Для визнання результатів підвищення кваліфікації Вчена рада Інституту заслуховує науково-педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про:

- визнання результатів підвищення кваліфікації;
- невизнання результатів підвищення кваліфікації.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації Вчена рада може надати рекомендації науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або

прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації Інституту до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

Результатом підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних та/або часткових професійних та/або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

6.4. Окремі види діяльності НПП (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти визначаються Вченою радою Інституту.

6.5. Участь НПП у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183), та іншими актами законодавства, визнається Вченою радою Інституту як підвищення кваліфікації НПП.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі науково-педагогічного працівника у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але **не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.**

6.6. Наукове стажування НПП, що здійснюється відповідно до статті 34 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», може бути визнане Вченою радою Інституту як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Один тиждень наукового стажування НПП зараховується як підвищення

кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС.

6.7. Результати інформальної освіти (самоосвіти) НПП, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання, можуть бути визнані Вченою радою Інституту як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

7. Фінансування підвищення кваліфікації

7.1. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації НПП є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження Інституту та/або його засновника, інші джерела, не заборонені законодавством. У разі підвищення кваліфікації НПП за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі Інституту на підвищення кваліфікації, укладення договору між керівником закладу освіти та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

7.2. За рахунок коштів, передбачених у кошторисі Інституту, здійснюється фінансування підвищення кваліфікації в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які працюють в Інституті за основним місцем роботи;

7.3. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється:

- науково-педагогічними працівниками Інституту, які працюють за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти;
- іншими особами, які працюють в Інституті на посаді науково-педагогічних працівників за суміщенням або сумісництвом.

7.4. Підвищення може бути організоване на безоплатній основі

відповідно до укладеного договору про співпрацю.

7.5. На час підвищення кваліфікації НПП відповідно до затвердженого плану з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обсязі, визначеному законодавством, за науково-педагогічним працівником зберігається місце роботи (посада) зі збереженням середньої заробітної плати.

Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

7.6. Факт підвищення кваліфікації НПП підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.

Зразок заяви про направлення на стажування

В.о. директора Державної установи
«Інститут еволюційної екології
Національної академії наук України»
Буджаку В.В.

(прізвище, ім'я та по батькові)

(посада)

ЗАЯВА

Прошу направити мене відповідно до плану підвищення кваліфікації на стажування _____

(найменування установи повністю)

(назва структурного підрозділу)

з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

«__» _____ 20__ р.

(підпис)

Зразок заяви про зарахування стажування

В.о. директора Державної установи
«Інститут еволюційної екології
Національної академії наук України»
Буджаку В.В.

(прізвище, ім'я та по батькові)

(посада)

ЗАЯВА

Прошу зарахувати як підвищення кваліфікації за спеціальністю
_____ проходження стажування в

(найменування установи повністю, назва структурного підрозділу)

з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

«__» _____ 20__ р.

(підпис)